

Mao ra lệnh giết hàng triệu người nông dân, phú nông.

Dân tộc Trung Hoa luôn hãnh diện về quốc gia họ có nền văn hoá lâu đời, đất rộng dân đông. Trong tiến trình dựng nước của Trung Hoa có hai cuộc cách mạng làm thay đổi toàn diện xã hội:

* Cuộc cách mạng đầu tiên do Tần Thủy Hoàng (Qin Shihuangdi) lãnh đạo vào năm 221 trước Công nguyên đã thống nhất đất nước, thành lập chế độ tập quyền và một chính trị thống nhất trung ương, xây dựng nền quân chủ chuyên chế.

* Cuộc cách mạng thứ hai, là cuộc Cách Mạng Tân Hợi năm 1911 lật đổ chế độ phong kiến dái sự thống trị của các tri thức vua chúa, thành lập chế độ Cộng Hòa dân chúng. Chế độ Cộng Hòa do Tôn Dật Tiên Văn (Sun Yatsen) khởi xướng và Tôn Trung Sơn (Chiang Kai-shek) tiếp tục đã thất bại. Một lần nữa Trung Hoa rơi vào chế độ cộng sản đỏ của tài, chuyên chính vô sản, do Mao Tse-tung lãnh đạo.

Những tiến trình lịch sử tóm lược

Tần Thủy Hoàng (秦始皇) sinh 259-210 trước CN là vị Hoàng đế đầu tiên (der Erster Kaiser) trong lịch sử Trung Hoa, ông đã có công tiêu diệt các nước chư hầu Thục và Chián Quốc, thống nhất Trung Hoa lập nên một đế quốc rộng lớn. Tuy nhiên, ông cũng được xem là bạo chúa vì chính sách cai trị hà khắc và tàn bạo của mình. Tần Thủy Hoàng trên danh nghĩa là con của Trang Tráng Váng nước Tần, nhưng nhờ sự liêu u cho rằng sự thúc cha của Tần Thủy Hoàng là Lá Bát Vi, đem người ái thiếp của mình đã có thai dâng cho một thái tử, Thái tử yêu thích và kết hôn lúc thái tử lên ngôi, người ái thiếp đó trở thành hoàng hậu khi sinh con là hoàng tử, đó là hoàng đế Tần Thủy Hoàng. Lá Bát Vi trở thành thủ lĩnh nhân và sau trở thành tướng quốc nước Tần.

* Tôn Tháy Hoàng cai trị mät cách đäc tài, không chú trọng đän nhän đäc, ân nghĩa, trong mät thäi gian dài không tha täi cho ai, không đä ý đän giáo hóa hoäc tuyên truyền cho dân thäi u hiäu. Tôn Tháy Hoàng tính bäng bänh, gän đä tä đäc, muän gä đäc näy, tä cho räng tä xäa đän nay không ai bäng mình, täng ra länh đät kinh thi, kinh thä, sách vä trong vòng 30 ngày! Chôn säng 460 ngäi ở Hàm Däng vì không cùng quan đäm. Lä Bät Vi đã bä chính Tôn Thuä Hoàng con ruät cäa mình xä tä.. Tôn Tháy Hoàng là nhà đäc tài muän đi ngäc läi täo hóa, sai ngäi đi tìm thuäc đä đäc träng sinh bät tä. Lúc còn säng cho xây lăng mät näkém, khu lăng mät trên xuäng däi có ba täng: trên cùng là ngoäi cung, tiäp theo là näi cung và sau cùng là täm cung, näm ở phía Bäc núi Ly Sơn (Lintong) thuäc đäa phän tänh Thiäm Tây (Shaanxi), cách Tây An 50 km vä phía Đông. Trên mä bao bäc đäp đät cao 76 m, tä Nam đän Bäc dài 350 m, tä Tây sang Đông räng 354 m. Trên mät đät chung quanh lăng täm còn có hai läp täng thành, đän tích thành bên ngoài là 2 kmä có cäa. Giäa hai läp thành có các giác lâu, cung täm, nhà ... Bên däi mät đät là đäa cung hình chänh t, dài 460 m tä Nam sang Bäc, räng 392 m tä Tây sang Đông, bän phía có täng bao bäc cao 27 m, dày 4 m, bän phía đäu có cäa. Täng đän tích đäa cung là 18.000 mä. Hành đäng tàn ác hän là nhäng ngäi thä làm máy và cät giäu châu báu däi mä phän, sä hä tiät lä viäc län nên sau khi cät giäu xong Tôn Nhä Thä (con trai Tôn Tháy Hoàng) sai đóng đäng häm, chôn säng nhäng ngäi thä và ngäi cät giäu không sao thoát ra đäc. Sau đó träng cây, träng cä lên trên ngäy trang thành cái núi...

* Tôn Dät Tiên (孙道仙), còn gäi là Tôn Văn hay Tôn Trung Sơn (孙中山), (1866-†1925) là nhà cách mäng lãnh đäo cuäc cách mäng Tân Häi 1911, lät đä triäu đäi Män-Thanh và khai sinh näc Trung Hoa Dân Quäc theo chä nghĩa Tam dân: "Dân täc đäc läp, dân quyän tä do, dân sinh hänh phúc" Ngày 01.01.1912, ông tuyên thä nhäm chäc Täng Thäng đäu tiên täi Nam Kinh (Nan-ching). Nhäng phäi tä chäc vào tháng 3.1913 nhäng chäc này cho Viên Thä Khäi: (1858-†1916) là đäi thän cuäi thäi nhà Thanh väi đäu kiän Viên Thä Khäi bät vua nhà Thanh thoái vä đä thành läp chä đäc ngä hòa. Nhäng khi chiäm đäc quyän läc, Viên Thä Khäi đã phän bäi, đàn áp läc läng cách mäng, läi đäng cä triäu đäi nhà Thanh và cä nhäng ngäi Cäng hòa

Cách mạng Tân Hợi khi diễn ra ở lòng dân Trung Hoa phần lớn được thúc đẩy bởi những cơn bão triêu đình Mãn-Thanh, bởi sự bất lực của Nhà Thanh khi đối đầu với các cường quốc Tây Phương: Anh, Pháp, Hoà Lan, Đức, Nhật, Bồ, Nga, đang xâm xé Trung Hoa và chia cắt Trung Hoa ra nhiều vùng. Khi vua Hàm Phong (Xianfeng) băng hà sau qua đời, biến cố tiếp diễn sau này bà Từ Hi (1835-†1908) sẽ là mẹ kế tại hạ cho nhà Thanh nên được khi chọn đã được lập di chúc bỏ ophi giết Từ Hi đi, nhưng viên thái giám Lý Liên Anh cho bà hay rồi hy di chúc này, giúp đỡ bà đưa Đồng Trị (Tongzhi) lên ngôi. Lý Liên Anh trở thành sống thân của Từ Hi, tham ô, làm loạn trong cung. Triều đình nhà Thanh do Từ Hi Thái Hậu (Kaiserin Witwe Civi) nhiếp quản, quyết đoán và đặc tài chuyên quyền nhiếp chính khi con trai là Đồng Trị (1856-†1875) lên ngôi. Nhưng vua Đồng Trị có khuynh hướng cách, như hướng tới tiếp xúc Khổng Tử. Điều gì xảy ra khi tiếp xúc của Thái Hậu dù là con đẻ nhưng Thái Hậu không dung tha, để rồi vua Đồng Trị phải chết trong nghi án? Từ Hi lập con của mẹ kế hoàng thân lúc 4 tuổi lên ngôi niên hiệu Quang Tự (1869-†1908) Quang Tự thực sự cầm quyền (từ năm 1889); Thái Hậu Từ Hi lui về nghỉ ở Di Hòa viên /颐和园, dĩ nhiên vẫn theo dõi hành động của ông. Viên Thái Khổng giúp Từ Hi thái hậu phá hoại phong trào Duy Tân của Khang Hữu Vi và Lương Khải Siêu liên kết với vua Quang Tự (Guangxu). Từ Hi tuyên bố rằng Quang Tự băng hà nên bà phải tham chính tiếp quản, và đem giam Quang Tự ở Doanh Đài, trong hẻm Tây Uyển. Kẻ thù của Từ Hi Thái Hậu là Tôn Văn, Lương Khải Siêu /Liang Qi Shao (1873-†1929), Khang Hữu Vi/Kang Youwei (1858- †1927) nhưng họ đã trốn thoát được. Tiếp tục khi Thái Hậu sắp chết đã ra lệnh giết vua Quang Tự, ông bị chôn sống dưới bàn tay thái giám Lý Liên Anh. Từ Hi Thái Hậu cũng là điếm báo chí của ngai vàng nhà Thanh đến khi sắp chết. Đưa Phổ Nghi (Pu Yi) mới 2 tuổi là con của Hàm Thân Vương lên ngôi năm 1908. Là vị hoàng đế cuối cùng (der letzte Kaiser) phải thoái vị năm 1912.

Ngày 10.10.1911 Đồng Trị Minh Hợi khi nghĩa quân Vũ Xương (Wuchang). Cuộc khởi nghĩa bùng nổ nhanh chóng và lan rộng khắp nước, dù trước đó (ĐNH lãnh đạo 10 cuộc khởi nghĩa chống Mãn Thanh, tiếp tục bắt đầu 72 liên tiếp bắt đầu Hoàng Hoa Cương (Huanghuagang). Trong giai đoạn đầu của cuộc khởi nghĩa phong trào cách mạng phát triển mạnh mẽ, triều đình Mãn-Thanh có nguy cơ bị tiêu diệt, nhưng con cáo già Viên Thái Khổng (Yuan Shikai) „ra tay giúp đỡ“. Viên Thái Khổng chấp nhận đàm phán với phe cách mạng và để tiếp tục kiên trì với cách mạng, nếu được tôn làm Tổng thống Trung Hoa Dân Quốc thì ông sẽ ép vua Thanh thoái vị, nhưng không thì sẽ giúp triều đình nhà Thanh tiếp tục áp dụng cách mạng đến cùng. Tiếp tục kiên trì của Viên Thái Khổng để tiếp tục chấp nhận. Cuộc cách mạng Tân Hợi chấm dứt vào ngày 12.02.1912 khi Long Đế Hoàng Hợi thay mặt Vua Phổ Nghi ký Thanh Đế Thoái Vị Chiếu Thù

Tôn Dật Tiên được bầu làm Tổng thống lâm thời (1.1.1912) Trung Hoa Dân Quốc, cho đến ngày 10.03.1912. Viên Thái Khổng tiếp tục thay thế. Sau khi nắm quyền nắm bắt quy định, Viên Thái Khổng lập các dân biểu Quốc Dân Đảng và giới tán Quốc hội, thiết lập nền thống trị đặc tài của tập đoàn địa chủ, quan liêu, quân phiệt, phong kiến, chủ nghĩa lên ngôi hoàng đế. Tháng 8.1912, trên cơ sở Đồng Trị Minh Hợi, Tôn Dật Tiên thành lập một tổ chức mới là Quốc Dân Đảng để tiếp tục cách mạng tiến lên, nhưng phong trào cách mạng mới lên mạnh mẽ các tầng lớp miền Nam liên kết với nhau đánh bại quân của Viên Thái Khổng, vì lo sợ nên Viên sinh bệnh chết ngày 06-6-1916. Tiếp tục giới Thiệt chế trở thành lãnh đạo Trung Hoa QĐĐ tìm cách loại bỏ

Tác Giả: Nguy n Quý Đ i

Thứ Năm, 07 Tháng 1 Năm 2010 06:05

phe cộng sản ra khỏi đất nước, gây ra cuộc Nội Chiến quốc-cộng (Guomindang & Kommunisten) kéo dài tới Tháng Mười hai, lúc đó ông phải chuyển hợp tác với phe Cộng đồng chống Nhật. Cho đến năm 1949 Hồng quân chiến thắng, đánh bại quân của Quốc Dân Đảng

Khúc quanh lòng ch s đ a đ n ch đ c ng s n

* Mao Zedong 毛澤東 Mao Tse-tung (1893-†1976) gốc là một tá quân thời thời viên, là thành viên thành lập đảng cộng sản Trung Hoa, năm 1921 tại Thượng Hải (Shanghai). Lúc mới thành lập hội liên kết với Quốc Dân Đảng (QDD) của Tôn Trung Sơn. Mao theo chủ trương riêng dù áp dụng lý thuyết Mác-Lê. Mao tự ví mình như Tào Tháo và coi Tôn Trung Sơn là anh hùng trong thiên hạ, nhưng Mao sẽ đánh bại Tôn Trung Sơn như Lưu Bị thoát khỏi tay Tào Tháo trong thời Tam Quốc.

- Năm 1927 Mao vấp phải nạn đói ở Nam (Hunan) quê hương của ông, đưa vào lòng chính là nông dân liên kết với mặt trận trí thức cũng như công nhân, chống lại sự bóc lột của nông thôn bao vây thành thị. Mao đã bắt đầu làm việc tại các đảng CS Trung Hoa. Cuộc chiến giữa Quốc Cộng của Trung Hoa càng ngày càng thu hút nhiều người cho phe của Mao

- Năm 1947 Mao rút khỏi Diên An và nghĩ ra lối nghi binh, không xuất hiện trước công chúng cho đến tháng 5.1948 Mao thiếp lập bộ đội Hồng Quân, cắt đứt mối liên hệ với Bộ Chỉ huy chiếm Mãn Châu (Manzhou), Thiên Tân (Tientin)... Cuối cùng quân QĐĐ của Tội ác Giết Thảm bị Hồng quân của Mao đánh bại trong trận Hoài Hí.. Đến ngày 22.01.1949 chính quyền QĐĐ đưa hàng vạn Bộ Chỉ huy. Ngày 27.5.1949 Thội ác Hí bị Hồng quân chiếm. Đến tháng 5.1949 gia đình họ Tội ác và thân tín của chính quyền QĐĐ cùng 1,5 triệu người bị trục xuất sang đảo Đài Loan/Taiwan

Tên Thủy Hoàng thống nhất Trung Hoa chọn Trường An (bây giờ Tây An) làm kinh đô. Tôn Dật

Những triều đại tàn bạo trong lịch sử Trung Hoa

Tác Giả: Nguyễn Quý Đức

Thứ Năm, 07 Tháng 1 Năm 2010 06:05

Tiền chủ n Qu&#ng Châu (Guangzhou). Đế i Mao chủ n th&# đô B&#c Kinh (Peking) t&# năm 1949 thành l&#p n&#&c Trung Hoa CS ngày 01.10.1949 g&#i là „C&#ng Hòa Nhân Dân Trung Hoa /Volksrepublik China“ đ&#n nay đã đ&#&c 60 năm. Mao đã tr&# thành m&#t hoàng đ&# th&# k&# th&# 20 c&#a Trung Hoa, không khác gì đ&#&i th&#i T&#n Thu&# Hoàng!

Tri&#u đ&#i c&#a Mao

- 1950 đ&#a quân tham chi&#n t&#i Tri&#u Tiên. C&#i cách ru&#ng đ&#t/ Bodenreform m&#t cu&#c c&#i cách tàn b&#o, Mao ra l&#nh gi&#t hàng tri&#u đ&#a ch&#, phú nông. Cu&#c c&#i cách đ&#m máu kéo dài cho đ&#n năm 1952. Theo tài li&#u t&# 3 đ&#n 15 tri&#u b&# k&#t t&#i „ph&#n cách m&#ng“. Đây là nh&#ng n&#n nhân đ&#u tiên c&#a cu&#c đ&#u tranh giai c&#p trong ch&# đ&# c&#ng s&#n Trung Hoa, năm 1951 đ&#a quân chi&#m Tây t&#ng (Tibet)..

- 1956 ch&# tr&#&ng „trăm hoa đua n&#, trăm nhà đua ti&#ng/Hundert - Blumen Kampagne / Bách hoa t&# khai, bách gia tranh minh/“ nghe qua h&#p đ&#n cho t&# do phê bình, nh&#ng th&#c t&# đó là cái b&#y Mao đ&#a ra đ&# thành tr&#ng nh&#ng thành ph&#n có t&# t&#&ng đ&#i l&#p. Ai đi ng&#&c l&#i giáo đ&#u c&#a Mao đ&#u b&# gi&#t ch&#t th&#m th&#&ng, Mao còn tàn b&#o h&#n th&#i hoàng đ&# T&#n Th&#y Hoàng.

- 1958 Mao ra lệnh thành lập “nhân công xã” sắp xếp tập thể và phát động chiến dịch “Đời nhày vọt / Grosse Sprung nach vorn” canh tân đất nước. Việc này giáng nhốt bắt con rùa phải chui nhốt con thỏ, hay “biến sỏi đá thành cơm.” Sinh hoạt ngành nông nghiệp theo truyền thống gia đình bố mẹ con, các xã viên được trả công bằng số mình đi lấy mất tô canh hay bỏ quên áo lao động, làm việc tập thể không có đời sống riêng tư, phải ăn ngủ tại công trường nhà máy... Đeo đạc của con người bị ảnh hưởng, vì cái bao tập thể hợp lý. Mao chủ trương số đông dân số không lâu nữa Trung Hoa thành một công quốc sản xuất thép, nhanh chóng chuyển đời tập thể kinh tế chủ yếu nông nghiệp là chính, sang một xã hội công nghiệp công sản hiện đại. Chính sách này đã gây ra một đời thảm họa kinh tế, đưa đến nạn đói khủng khiếp nhất trong lịch sử Trung Hoa, khiến hơn 40 triệu người chết đói. Người ta ăn bột cỏ thối rữa, hủ nhữ nhà nào cũng có người chết. Xác chết nằm la liệt khắp nơi, người ta bắt đầu ăn thịt người, ngay cả người còn sống và thân nhân của mình! Ngày nay sách giáo khoa ghi thời kỳ đó là “Ba năm thiên tai”. Đến cuối năm 1958 khi hoạch của Mao được đánh giá sai lầm trong hàng ngũ đảng. Nhưng Mao tiếp tục mắc hàng loạt các sai lầm khác “trời không dung, đất không tha” tiếp tục Đời Nhày vọt trong thời gian giữa 1958 và 1962. Đời Cách mạng Văn Hóa (CMVH) 1966-1976/ Grosse Proletarische Kulturrevolution. Mục đích của Mao khi đó là số đông CMVH để giành lấy quyền kiểm soát đảng, vì quyền lực của Mao đã bị sút giảm -1966 Mao cho tập thể các đoàn Hồng Vệ Binh (HVB) để đem „người đầu cách mạng đến khắp nơi tại Trung Hoa và theo đuổi một tiêu cách mạng đến cùng..” Hồng Vệ Binh là thế vũ khí của Mao trong cuộc Cách Mạng Văn Hoá (CMVH. Sau cuộc biểu tình ngày 18.8.1966, khi đó phong trào gây đau khổ tuột nhốt cho người dân Trung Hoa của thế kỷ 20. Nhìn lại lịch sử trong cuộc cách mạng được gọi là “văn hoá” của người không có văn hoá như Mao. Các nhà lãnh đạo văn hoá, các di sản văn hoá bị tàn công trường (tiên). Hồng vệ binh đi phá phách, hò hét, rách quần áo, cắt tóc người qua đường. Sách vở trong thư viện và tài liệu gia đình bị tịch thu đem đi đốt. Các viên báo tàng bị đóng cửa, các di tích lịch sử lâu đời bị phá phách... Một cuộc tàn phá lịch sử Trung Hoa giáng như đời Tàn Thu Hoàng! Trong cuộc Cách Mạng Văn Hoá, không những người ta chỉ tàn công đất nước ngoài, mà ngay trong đời sống gia đình cũng bị phá huỷ, nhiều trẻ em hợp xý ra con con chung lại cha mẹ, đưa trẻ người thân, gây cơn đau lòng cho hàng triệu người. Con cái tập thể gia đình theo phong trào gia nhập HVB chuyển lại gia đình... Người ta tính có tới trăm triệu người trở thành nạn nhân bị tàn công danh dự, hơn 30 triệu người bị giết. Các nhà văn viết về những thảm kịch gia đình xý ra trong cuộc CMVH họ gọi đó là “nạn văn học vọt thối” Các đảng chí một thời chiến đấu với Mao bị cách chức ám hại như: Lưu Thiệu Kỳ (Liu Shaoqi; 1898-1969), Bành Đức Hòa (Peng Dehuai 1898-1974).... không ai dám lên tiếng phê phán cuộc Cách mạng VH. Mao dùng bàn tay của Giang Thanh (Jiang Qing 1914-†1991) như Võ Tịch Thiên ngày xưa lãnh đạo trong phong trào CMVH và nhóm thân cận là Văn Ngạn Hồng Văn, Diêu Văn Nguyên và Trương Xuân Kiêu thành Tội Nhân Ban/Viererbande gây tang tóc cho dân tộc Trung Hoa...

Cho đến thời Đáng Tiáu Bánh / Deng Xiaoping (1904-†1997) làm cuộc cách mạng “Tá Hái n Đái Háa cáa Trung Quác” đã đưa Trung Hoa bước sang giai đoạn mới phát triển về kinh tế, nhưng vẫn đóng chốt cánh cửa tự do và nhân quyền. Những niềm khao khát Dân chủ của nhân dân Trung Hoa há phái táp tác trá báng máu. Trong phong trào đông dáo sinh viên, công nhân tham gia biểu tình á Thiên An Môn đòi hỏi tự do dân chủ, từ ngày 15.04.1989 đến 04.06.1989 dù chỉ là cuộc đấu tranh bất bạo động, đã buộc Đáng Tiáu Bánh ra lệnh cho Quân đội dùng xe

tăng b n gi t. H n 7000 ng i b gi t, trên 10.000 b th ng và hàng ch c ngàn b b t đánh đ p tra t n... (Hình t i Thiên an Môn).

Trung Hoa càng bành tr ng tham v ng nhi u h n nh ng th t b i. H đã gây ra ba cu c chi n tranh biên gi i (năm 1962 v i n Đ ; 1969 v i Liên Xô và 1979 v i Vi t Nam). Dân t c Vi t Nam không th quên cu c xâm l c tháng 2.1979 c a Trung Hoa vào các t nh biên gi i phía B c c a Vi t Nam. Đ ng c ng s n Trung Hoa là k gây t i ác đ i v i ng i Vi t chúng ta. H th c hi n m ng bá quy n xâm l ng vùng bi n các n c Á Châu, đã chi m các qu n đ o Hoàng Sa, Tr ng Sa c a Vi t Nam. Trong th i gian qua tàu Trung Hoa xâm nh p vùng bi n c a Vi t Nam và b t cóc đánh đ p, c p tài s n trên ghe c a ng dân đang đánh b t cá trong lãnh h i Vi t Nam và đòi ti n chu c, đó là hành đ ng hèn m n c a H i quân Trung Hoa nh b n c p bi n.

Đ ng c ng s n Trung Hoa đàn áp các dân t c Tibet và Tân C ng () c m ho t đ ng c a môn phái Pháp Luân Công (Fulun Gong) là môn th d c đ ng sinh “tu đ ng c th và tinh th n.” Cho đ n nay có h n 100.000 ng i th c t p Pháp Luân Công b b t nh t vào các tr i h c t p c i t o... Ch c n b nghi ng là thành viên Pháp Luân Công là đã có th b b t giam 3 năm trong các tr i lao đ ng mà không đ c xét x , h b tra t n đã man, báo chí Tây ph ng t ng thu t có 3163 tr ng h p ch t vì tra t n đ c ghi nh n và ch ng minh, ph ng đoán có h n 7000 ng i đã b hành h đ n ch t. Ch nghiã c ng s n không còn là THIÊN ĐÀNG, ngày nay th gi i đã ch ng minh CS là đ ng c c a nhân lo i, n u ai còn s ng đ i ch đ c ng s n đ c tài. Gi i Nobel Văn h c 2009 đ c trao cho n văn sĩ bà Herta Müller g c ng i Đ c, sinh ra và tr ng thành t i Rumani. Qua nh ng tác ph m c a Herta Müller là nhân ch ng đ i ch đ c ng s n th ng tr b i h n thù, đ i x tàn ác và nhân ph m con ng i, b đe dọa. Bà Müller vi t lên n i kh đau c a t t c nh ng ng i đã b ch đ CS c ng đo t tài s n, quy n s ng và h nh phúc... đ c Hàn Lâm Vi n Th y Đ i n trao gi i th ng văn ch ng.

Ngày nay th gi i phát tri n v khoa h c cũng nh truy n thông c i m . Trong khi đó t i Trung Hoa chính quy n ti p t c b ng bít t i i, nh ng sai l m c a Mao đ đánh bóng ch đ , xây l ng đ th l y Mao nh m t v Thánh. (theo tài li u CS Trung C ng đã gi t ch t 65 tri u ng i vô t i). C ng s n Vi t nam đã theo con đ ng c a Mao nh chuyên gia Trung C ng sang giúp kinh nghi m phát đ ng qu n chúng đ u tranh nh : c i cách ru ng đ t (1953), v án Nhân Văn Giai Ph m (1956) CSVN đã đ u t , x b n oan nghi t đ i v i nh ng ng i t ng có công v i kháng chi n ch ng Tây, nhi u n n nhân b truy b c hành h đã man, ph i treo c t t và gi t hàng trăm ngàn ng i, b t p trung c i t o, gia đình b phân ly nh ng t i ác n y không th quên trong lịch s Vi t Nam.

Tài liệu tham khảo

- Sách Ký Tục Mã Thiên nhà XB Văn học Trung tâm văn hoá ngôn ngữ Đông Tây
- Giang Thanh Mao Trích Đông tình di tích và quy hoạch nguyên văn Lý NXB Đà Nẵng
- Tục Hi Thái Hậu - Mộng Bình Sơn NXB Xuân Thu
- Lexikon der Geschichte NXB Facktum & Wikipedia (Hình trên internet)